

det ærede Medlem Hr. Stauning, har ligeledes i denne Kommission udtalt sig i lignende Retning. Vi har ikke noget mod dette. Men forstaar man Folkeforsikringen paa den rette Maade, saaledes som vi gerne vil have den forstaaet, ikke som den Jensen-Sønderupske Tvangsforsikring, der vel ogsaa nu maa betragtes som skudt helt til Side, — den Tanke kommer vel ikke mere op igen. — men som en Folkeforsikring i Ordets virkelige Forstand, har vi intet derimod, saa er vi tværtimod Tilhængere deraf. Vi vil, kortelig udtrykt, have det indrettet saaledes, at alle selvhjulpne, hæderlige gamle, enten de er mere eller mindre ubemidlede, faar som Folkepension efter et veljtent Liv og dets Arbejde, hvad der er nødvendigt til et nødtørfigt, anstændigt Livsophold. Det er den humane Side af Sagen. Folk kan være saa ringe stillede i Kraft af deres medfødte Evner, baade fysisk og aandeligt, i Kraft af Livets Omskiftelser o. s. v., at de ikke har været i Stand til at samle noget eller noget væsentligt. De skal ikke paa Fattigvæsenet, der skal sørges humant for dem ved Staten, saaledes som Socialdemokratiets Program lyder. Naar Grundlaget er det rette, naar vi er sikre paa, at det humane Hensyn er taget, vil vi ogsaa gerne være med til — det har været vort Standpunkt lige fra 1890, fra det Berg-Hørupske Forslag og P. Knudsens Stilling dertil — ved Siden deraf at aabne Adgang for Folk til at supplere deres Folkepension.

Og naar vi kommer ind paa hele den Ordning, som er vort Fremtidsmaal, og som maa være det næste store Skridt, naar det, der her er Tale om, er gennemført, maa vi komme til det, som P. Knudsen og efter ham Stauning bragte paa Bane i den store Kommission, nemlig at tage hele det nuværende Stats- og Kommunepensionsvæsen op til en grundig Undersøgelse. Den nuværende Ordning her er langt fra Idealet, den har mange svage Sider. Der er en Tilstrømning til pensionsberettigede Stillinger, og i visse Tilfælde er det saaledes, at man saa hurtigt som muligt søger at forlade Stillingerne igen med Pensionen i Behold for at tage en anden Livsstilling. Det er ikke blot fra det kongelige Teater, men ogsaa andre Steder fra, at sligt er kendt. Der er mange Ulemper, der klæber ved det nuværende Kommune- og Statspensionssystem. Kom vi ind paa Folkepensioneringen, kunde vi afskaffe Stats- og Kommunepensioneringen. Da faar alle, hvad de behøver, og vi kan komme bort fra denne Forskel mellem Stats- og Kommunefunktionærer paa den ene Side og den

arbejdende Befolkning paa den anden, som uden at være knyttet til Stat og Kommune gør et lige saa nyttigt Arbejde som de, der er knyttet til Stat og Kommune. Det er en gammel demokratisk og socialdemokratisk Tanke. Man vilde derved fjerne den meget uheldige Forskel, der er mellem de stats- og kommunepensionerede og de private Arbejdere, der ikke har en saadan Ret. Lad os sætte os som Maal en fuldt ud gennemført Folkepensionering og lad os saa reformere hele vort nuværende Pensionsvæsen. Jeg vover at paastaa, at hvad der gives ud paa den ene Side paa et bredt Samfundsgrundlag, vil blive besparet paa den anden Side. Det hele hviler nu paa Klassegrundlag. Hvad vi vil, er en Overgang fra Klassepolitik til Samfundspolitik.

Ved Siden af Folkepensioneringen vil vi gerne være med til en videre Overvejelse af Folkeforsikringen i den Opfattelse af Ordet, jeg her har gjort mig til Talsmand for. Naar vi da kom til den Reform, som jeg tror paatrænger sig, at hele det nuværende private Forsikringsvæsen blev centraliseret og socialiseret, vilde der kunne spares ganske overordentlig mange Penge. Hele det nuværende spredte, splittede, usammenhængende Forsikringsvæsen med al den Svindel, der ikke mindst har hersket i Krigens Tid — vi har i disse Dage set et grelt Eksempel derpaa, og der har været meget andet af samme Slags — repræsenterer et Spild af Penge, af Kræfter til Agenturvirksomhed, til Reklame, til Administration; der vilde kunne spares Millioner og atter Millioner, hvis hele dette Forsikringsvæsen kunde blive centraliseret og socialiseret. Vi Socialdemokrater er ikke, som det ofte paastaas, ubetingede Tilhængere af Statsdriften. Denne kan være kapitalistisk lige saa vel som Privatdriften. Socialisme behøver ikke at være Statsdrift. Det har alle store socialdemokratiske Teoretikere og Praktikere været enige om. Friedrich Engels tænkte sig endog den Dag, da Staten ligesom Bronceøksen og Rokkehjulet kun findes til Beskuelse paa Ol nordisk Museum. Han tænkte sig, at Stat og Samfund vilde blive eet. Den store belgiske Socialist van der Velde har skrevet en Bog om Socialisme kontra Stat, hvori han gør gældende, at Statsdrift, Statsovertagelse, Etatisme, som han kalder det, slet ikke har noget med Socialismen at gøre. Vi er i Almindelighed ikke af den Opfattelse, at Statsdrift er eet med Socialisme, slet ikke. Men der er en hel Række Omraader, hvor jo allerede det nuværende Samfund er-